

Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijai

Ūnijas 45
Rīga, LV-1039

Rīgā, 2017.gada 11.augustā
Reģ.nr. 02-90/17

Par priekšlikumiem un komentāriem par "Obligātā iepirkuma un jaudas komponentu aprēķināšanas metodiku"

SIA "RTO Elektrotīkli" (turpmāk - RTOE) ir apstiprināts sadales sistēmas pakalpojumu tarifs, kurā, rūpīgi novērtējot tīkla attīstību, lietotāju vajadzības un ostas specifiku, ir noteikta pamatota proporcija starp sadales pakalpojuma fiksēto un mainīgo maksu. Taču saskaņā ar izmaiņām Elektroenerģijas tirgus likumā (turpmāk – ETL) un piedāvāto Obligātā iepirkuma un jaudas komponentu aprēķināšanas metodiku (turpmāk – metodiku), sākot ar 2018.gada 1.janvāri, RTOE saviem lietotājiem Obligātā iepirkuma komponentu (turpmāk - OIK) jaudas komponentes rēķinā ir jāiekļauj atbilstoši fiksēto maksājumu sadalījumam AS "Sadales tīkls" apstiprinātajā sadales pakalpojumu tarifā, kas:

- nekādi neatbilst RTOE sadales pakalpojumu tarifā noteiktajai fiksēto un mainīgo maksājumu daļu proporcija un tāpēc nostāda RTOE lietotājus nesaprotamā un neizdevīgā situācijā, atsevišķos gadījumos palielinot OIK izmaksas pat par 134% un liekot pārskatīt ilgtermiņa attīstības plānus;
- saskaņā ar provizorisko aprēķinu no 2018.gada 1.janvāra, pie vidējā RTOE lietotāju patēriņa 25GWh/gadā, sagaidāmās OIK kopējās izmaksas lietotājiem palielinās no aptuveni EUR 680 000 uz aptuveni EUR 949 000 gadā, jeb par vairāk kā 41%;
- liek RTOE veidot dubultu lietotāju atļautās slodzes uzskaiti atbilstošu AS "Sadales tīkls" atļautās slodzes uzskaiti, kas būtiski apgrūtina, gan RTOE, gan RTOE lietotāju saimniecisko darbību, turklāt ne ETL, ne OIK metodikā nav noteikts, kuru OIK slodzes maksājumu lietotājiem piemērot – pamattarifu, 1.plānu vai 2.plānu, jo RTOE sadales sistēma pakalpojumu tarifā šāds sadalījums vispār neeksistē.

Secinājums nr.1: Paredzētās izmaiņas palielina RTOE lietotāju OIK izmaksas par vidēji 41%, liek pārskatīt lietotāju un RTOE attīstības plānus, un rada liekus sarežģījumus RTOE un lietotāju saimnieciskajai darbībai.

Saskaņā ar metodikas 10.punktu, aprēķinot jaudas komponenti F_n , netiek ņemtas vērā to lietotāju fiksētie (atļautās slodzes) maksājumi, kuri ir pieslēgti sadales sistēmām ar mazāk par simt tūkstošiem lietotāju (turpmāk – mazie operatori). Šādi veidojot Obligātā iepirkuma un jaudas komponentu metodiku sagaidāms, ka faktiskie ieņēmumi no Obligātā iepirkuma un jaudas komponentēm ik gadu AS "Publiskais elektriskais tirgotājs" būs lielāki kā prognozētie, ja lietotājiem, kuri pieslēgti mazo operatoru tīkliem, tiks piemēroti tādi paši OIK nosacījumi kā AS "Sadales tīkls" lietotājiem. Tas arī nozīmē to, ka OIK jaudas komponentes apmērs, ik gadu to nosakot, būs mākslīgi palielināts tā iemesla dēļ, ka ikgadējās Publiskā tirgotāja izmaksas par uzstādīto elektrisko jaudu pret ražotājiem, kas ieguvuši tiesības saņemt garantēto maksu par koģenerācijas stacijā uzstādīto elektrisko jaudu, tiks izdalītas tikai ar to lietotāju fiksētajiem (atļautās slodzes) maksājumiem, kas pieslēgti AS "Sadales tīkls" un AS "Augstsprieguma tīkls", neņemot vērā to lietotāju fiksētos maksājumus, kas pieslēgti mazajiem operatoriem.

Secinājums nr.2: Metodikas 10.punkts, aprēķinot OIK jaudas komponentu maksājumus, neiekļauj visus Latvijas Republikas esošos elektroenerģijas lietotājus, taču OIK jaudas komponentu maksājumi tiek piemēroti visiem lietotājiem, un tas mākslīgi gan sadārdzina OIK likmi, gan palielina OIK ieņēmumus.

Esošais metodikas un ETL formulējums nevienādā situācijā nostāda elektroenerģijas lietotājus, diskriminējot tos pēc to faktiskās pieslēguma atrašanās vietas. Ja līdz šim par obligātā iepirkuma komponentēm neizbēgami un vienlīdzīgi atbilstoši patēriņam maksāja visi elektroenerģijas galapatērētāji visā Latvijas teritorijā neatkarīgi no to pieslēguma vietas, tad ieviešot šo regulējumu tie galalietotāji, kuri sadales vai pārvades tīklam ir pieslēgti pastarpināti kā apakšlietotāji, faktiski iegūs priekšrocības pret pārējiem galalietotājiem.

Tas skaidrojams ar to, ka par OIK jaudas komponentu daļu norēķinās lietotājs, kurš tieši pieslēgts sadales vai pārvades operatoram pēc tā atļautās slodzes, neskatoties uz to, ka šī lietotāja apakšlietotājiem izdalītā jauda/atļautā slodze var būt vairākas reizes lielāka, un tas ir tikai šī lietotāja ziņā, kā viņš sadala OIK jaudas komponentu izmaksas saviem apakšlietotājiem:

- ja lietotājs šīs izmaksas izdala proporcionāli apakšlietotāju atļautajai slodzei, šie apakšlietotāji iegūst būtiskas priekšrocības, maksājot līdz pat 5 reizes mazāku OIK fiksēto maksu, salīdzinājumā ar tiem galalietotājiem, kas pieslēgti tieši pie sadales vai pārvades operatora;
- ja lietotājs izvēlas apakšlietotājiem OIK fiksētās izmaksas likt apmaksāt pēc konsultāciju dokumentā norādītās provizoriskās maksas, tad šis lietotājs iegūst būtiskas priekšrocības, gūstot peļņu no OIK jaudas komponentu maksājumiem no apakšlietotājiem, kas vienāda ar līdz pat četrkārtotām faktiskajām OIK jaudas komponentu izmaksām.

Secinājums nr.3: Ar šīm izmaiņām ETL un jauno metodiku tiek radītas priekšrocības elektroenerģijas lietotājiem, kuriem ir apakšlietotāji un pašiem apakšlietotājiem, kuri sākot ar 2018.gada 1.janvāri varēs maksāt līdz pat 5 reizes samazinātu OIK jaudas komponenti, salīdzinot ar pārējiem lietotājiem.

Ņemot vērā visu iepriekš minēto, lūdzam Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisiju:

- vēlreiz pārskatīt jaunās metodikas un ETL grozījumu lietderību, izvērtējot to ietekmi uz visiem elektroenerģijas galalietotājiem Latvijas Republikā, par prioritāti neliekot to labvēlīgo ietekmi uz atsevišķiem energoietilpīgiem uzņēmumiem;
- izvērtēt iespēju mazināt šo grozījumu negatīvo ietekmi uz lietotājiem, kuri pieslēgti sadales tīkliem ar mazāk kā simt tūkstošiem lietotāju, nosakot koriģējošu koeficientu, ar kādu tie varētu samazināt klientiem piemērojamo maksu par OIK jaudas komponentēm, tādā veidā pielīdzinot mazā sadales sistēmas operatora lietotājus stāvoklim kādā atradīsies elektroenerģijas apakšlietotāji, sākot ar 2018.gada 1.janvāri;
- Metodikas 10.punktā aprēķinot jaudas komponenti F_n , un nosakot indeksu f , ņemt kopējos pārvades un sadales sistēmas ieņēmumus no fiksētās daļas S vērā visu Latvijas Republikā esošos sadales sistēmas operatoru ieņēmumus no tarifu fiksētās daļas, saskaņojot to ar metodikas 15.punktu.

Ar cieņu,

Valdes loceklis

Gaidis Gaspažiņš

